

Handlingsplan mot mobbing i Skauen kristelige barnehage.

Innholdsfortegnelse

Innledning	s.2
Hva er mobbing i barnehagen?	s.2
De voksens ansvar	s.3
Hva sier lovverket om mobbing og krenkelser i barnehagen?	s.3
Hvordan jobber vi med §41. Forebygging i barnehagen?	s.5
Hvordan jobber vi med § 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)?	s.7
Hvordan jobber vi med § 43. Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn?	s.8

Vedlegg 1, Rutine for forebygging av mobbing i barnehagen

Vedlegg 2, Plan om aktivitetsplikt i barnehagen

Innledning

Barnehageloven sier at «*Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek, læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.*» (Barnehageloven §1 Formål)

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) påpeker at i barnehagen skal barna få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra til et sosialt fellesskap.

Handlingsplan skal gi kunnskap om mobbing og sette fokus på forebyggende arbeid i barnehagen. Planen skal bidra til at mobbing avdekkes og sikre at barnehagen har rutiner for håndtering av mobbing. Dersom mobbing skjer, skal tiltak tilpasses den enkelte mobbesak i barnehagen. I planens vedlegg ligger rutinebeskrivelser og skjema for videre arbeid i barnehagen.

Økt fokus på utestenging og mobbing i barnehagen vil kunne føre til at det er færre som mobber og blir mobbet. Barnehagen skal arbeide forebyggende mot mobbing med å arbeide med sosial kompetanse, vennskap og et godt psykososialt læringsmiljø. Personalet skal kunne se kjennetegn på ulike former for mobbing og iverksette tiltak når det er nødvendig.

Hva er mobbing i barnehagen?

«*Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet*» (Lund 2015)

Med krenkelser mener vi ord eller handlinger begått av barn eller voksne, som oppleves som negative eller sårende av andre. Krenkende adferd er uavhengig av intensjonen bak.

Mobbing blant små barn forebygges ved at voksne er oppmerksomme på det enkelte barns trygghet, trivsel og samspill i barnegruppa.

- Mobbing/Uttestenging kan skje både synlig og usynlig
- De negative handlingene kan komme fra både enkeltpersoner og/eller fra en gruppe.
- Den som blir mobbet og utestengt opplever seg underlegen og har vanskelig for å forsvare seg. Det er ubalanse i maktforholdet.

De voksenes ansvar

«Arbeid mot mobbing handler først og fremst om den tydelige voksne med et varmt hjerte og et klart hode!» (Lund)

Det er alltid de voksne som har ansvaret for relasjonene i barnehagen. De er ansvarlige for at alle barn opplever at de er viktige, at de blir sett og hørt og at de får være med i lek. De voksne har et stort ansvar i barnehagens forebyggende arbeid mot mobbing. Det viktigste for å forebygge og oppdage mobbing er å ha medarbeidere som våger å se mobbingen som foregår.

Rammeplan fastslår at personalet **skal**:

- Forebygge og stoppe diskriminering, mobbing og krenkelser og hindre uheldige samspillsmønstre.
- Støtte barn i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.

Den voksne skal støtte og styrke barn som bli utsatt for mobbing, men de skal også ivareta barna som mobber og utfører negative handlinger. Det er de voksne som har ansvaret for at mobbingen ikke fører til utestenging og stigmatisering av barn som har utført de negative handlingene.

Mobbing i barnehagen stoppes av aktivt deltakende og tilstedeværende voksne som griper inn.

Hva sier lovverket om mobbing og krenkelser i barnehagen

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a. hvilke problemer tiltakene skal løse
- b. hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c. når tiltakene skal gjennomføres
- d. hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e. når tiltakene skal evalueres.

§ 43. Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Undersøkelser og tiltak etter § 42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

Hvordan jobber vi med §41; forebygging i barnehagen?

Sosial kompetanse og lek

En av barnehagens viktigste oppgaver er å hjelpe barn å utvikle gode holdninger, tilegne seg ferdigheter og få kunnskap om seg selv og andre. Dette er grunnlaget for god samhandling og utvikling av sosial kompetanse. De voksne må lære barna gode mestringsstrategier og støtte barna når relasjoner utfordres. Barna trenger voksne som hjelper dem med å regulere og korrigere atferd slik at ikke innagerende- eller utagerende atferd blir et mønster.

I Skauen kristelige barnehage AS så er barna flere ganger i uken i lekegrupper. Vi deler barnegruppa i mindre grupper hvor det er en tilstedeværende og deltakende voksen på hver gruppe. I lekegruppene får barna pleie vennskap og utvikle nye vennskap. De får også veiledning i sosiale spilleregler i trygge omgivelser av en aktiv voksen.

Lek og vennsapsrelasjoner er viktig for barns trivsel og forebygger mobbing i barnehager. (Lund 2015)

Opplevelsen av å være en del av et fellesskap er viktig for alle barn. Vennsapsforhold kan også være en beskyttende faktor i forhold til mobbing, og derfor er det viktig å ha fokus på vennskap og lekerelasjoner.

Et annet verktøy vi bruker i å lære barn sosial kompetanse i barnehagen er «vennesamlinger». Ukentlig har vi samlingsstund med ekstra fokus på vennskap og sosial kompetanse. Vi bruker da vennebøkene som et verktøy i disse samlingene. Igjenom året jobber vi med

temaene: å samarbeide, å dele, å snakke om det, å vente på tur, å vise følelser, å spre glede, å lytte og bli enige, å si stopp, å si unnskyld, og å roe seg ned. Det temaet vi jobber med tar vi med oss i alle aktiviteter i barnehagen gjennom måneden. De voksne er beviste og aktive med i å støtte barn på for eksempel «å vente på tur» igjenom barnehagehverdagen.

Hver måned har vi også et tema fra Bibelen som vi jobber med og får høre om i samlingsstunder. Vi snakker med barna om hvilke eksempler bibelen setter for oss om hvordan vi skal være mot hverandre.

Lek er viktig i barns utvikling av sosial kompetanse. Lek har mange uttrykksformer og gjennom disse får barna utvikle seg og øve på temaene de lærer om gjennom vennesamlinger. Rollelek er en av uttrykksformene i lek og viktig i barns språklige og sosiale utvikling, og kan også bli sett på som en naturlig uttrykksform for barn. Barn vil ofte spille roller og late som om de er en annen person/dyr, som mamma/pappa, en hund, en hest, en brannmann, en tegneseriefigur og lignende. Gjennom rollelek kan barn lære nye begreper/ord og sosiale spilleregler, og samtidig utfordre sin egen fantasi og kreativitet i lek.

I barnehagen jobber vi kontinuerlig med å legge til rette for både rollelek og annen lek, etter barnas interesser.

Foreldresamarbeid

Et godt samarbeid mellom foreldre og barnehagen er viktig for å forebygge, avdekke og stoppe mobbing. På samme måte som barnehagen skal involvere foreldrene i arbeidet med å lage et trygt og godt miljø for barna, må foreldre selv ta initiativ og engasjere seg.

I barnehagen har vi et samarbeidsutvalg som består av foreldre, ansatte og representant fra eier. Her tar vi opp saker som gjelder barna og barnehagen og jobber for å ha et godt samarbeid mellom hjem og barnehage. Vi oppfordrer også foreldre til å ta direkte kontakt med avdelingen til barnet om det er noe de lurer på eller om man opplever at ens eget barn ikke har det bra i barnehagen. Her er det også viktig at barnehagen raskt tar kontakt med foreldrene om man oppdager at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen.

Barnehagen forventer også at foreldre snakker positivt om barnehagen, de ansatte, de andre barna i barnehagen og deres foreldre. Ofte så kan uoverenstemmelser og misforståelser komme av at vi ikke kjenner hverandre. I barnehagen har vi derfor flere sosiale arrangement med foreldre og familie i løpet av året. Dette gir foreldrene en god mulighet for å bli kjent og det gir igjen grunnlag for god dialog hvis noe skulle skje i barnehagen. Når barna opplever at foreldrene har en god dialog sammen så påvirker det barnas atferd positivt.

Kommunikasjon

«Å bli møtt med forståelse når en uttrykker egne intensjoner, enten verbalt eller med kroppsspråk, er en viktig forutsetning for individets selvfølelse, mentale helse og samhandling med andre.» (Utdanningsdirektoratet 2012)

I kommunikasjon med både barn og voksne så er det viktig å huske på at vi kommuniserer både verbalt og ved bruk av kroppsspråk. Spesielt de yngste barna, som ikke har et godt verbalt språk, kommuniserer mye gjennom aktiv bruk av mimikk og kroppsspråk. Voksne i barnehagen må være oppmerksomme på kommunikasjonssignalene til alle barna slik at vi ikke bidrar til å krenke et barn.

Skauen kristelige

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

DELK

Gode språklige ferdigheter bidrar til bedre konfliktløsning og er en viktig inngang til å bli en populær lekepartner. I Skauen kr barnehage ønsker vi å gi barna god språkstimulering igjennom barnehagehverdagen og la barna få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Dette gjør vi blant annet gjennom å være aktive å deltakende voksne i mindre lekegrupper, lese bøker med barna, fokus på daglig samtale, spesielt rundt matbordet, vi leker oss med rim og regler og blir kjent med nye begreper gjennom eventyr fra Snakkepakken.

Rutiner i personalet

Vi jobber for at alle barn skal bli møtt av en voksen med et varmt hjerte og et klart hode

Igjennom året har vi i personalet noen faste punkter vi jobber med for å forebygge mobbing i barnehagen. Dette kommer mer frem i vedlegg 1. Vi jobber jevnlig med voksenrollen i barnehagen. Hvordan snakker vi med barn, barnesyn, relasjonen vår til det enkelte barn og hvordan vi skal være mot hverandre i personalgruppa, som forbilder for barna.

Vi har også samarbeid med PPT, helsestasjon og barnevern der det er behov, både gjennom veiledning, forebygging og med konkret hjelp.

Hvordan jobber vi med § 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)?

«En aktivitetsplikt skal sikre at barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Det betyr at barnehagen har en klar forpliktelse til å reagere i alle tilfeller der et enkeltbarn eller flere barn i en barnegruppe ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.»

For å sikre at barna i Skauen kristelige barnehage har et trygt og godt barnehagemiljø så har vi noen rutiner som skal følges.

Hvis en ansatt oppdager krenkende atferd av et barn så plikter den ansatte å si ifra til leder i barnehagen. Dette setter da i gang aktivitetsplikten. Aktivitetsplikten betyr at de ansatte i barnehagen plikter å sette i gang undersøkelse når det oppdages at et barn opplever krenkende atferd. Den som er ansvarlig for å undersøke og følge opp saken videre er avdelingsleder,

gjerni i samarbeid med styrer. I undersøkelsesstadiet skal også foreldrene til de aktuelle barna informeres, og noen ganger kan det være aktuelt   ta en prat med foreldrene for   høre om det har kommet frem noe på hjemmebane. I samråd med foreldrene settes det ned tiltak, der det avdekkes behov, som barnehagen skal arbeide med for   sikre at hendelsen/-e ikke gjentar seg. Vi har et skjema, «Plan om aktivitetsplikt i barnehage», som inneholder de stegene nevnt ovenfor og som skal brukes hvis det avdekkes krenkende atferd i barnehagen. I denne skal det også skrives ned navn på hvem som har ansvar slik at det kan følges opp av både foreldre og barnehagen. (Se vedlegg 2)

Hvordan jobber vi med § 43. Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn?

Oppdages det at en ansatt krenker et barn skal dette meldes til styrer og styrer skal melde videre til barnehagestyret. Er det styrer som krenker så skal det meldes direkte til styreleder i barnehagestyret. I en slik situasjon er det barnehagestyret som er ansvarlig for   undersøke og følge opp saken videre etter skjema om aktivitetsplikt. (Se vedlegg 2)